ИНФОРМАЦИОНЕН
ЦЕНТЪР
"МАСОВА ПРИВАТИЗАЦИЯ"

Национален дворец на културата
зала "Олимпийска", 1000 София
тел.: (02) 80 20 06, 65 72 03
факс: (02) 65 72 03

INFORMATION
CENTRE
"MASS PRIVATISATION"

National Palace of Culture (NDK),
"Olympic" Hall, 1000 Sofia
Phone: (+ 359 2) 80 20 06, 65 72 03
Fax: (+ 359 2) 65 72 03

ИЗМЕНЕНИЯ В НОРМАТИВНАТА УРЕДБА НА ПРОГРАМАТА ЗА МАСОВА ПРИВАТИЗАЦИЯ

Законът за преобразуване и приватизация на държавни и общински предприятия /ЗППДОбП, Закон за приватизация/ създава нормативната основа за провеждане на всички видове приватизация в България. Този закон влезе в сила през 1992 г., а последните изменения бяха приети през 1995 г. С измененията в Гл. 8 на закона, нормативната уредба на масовата приватизация се привежда в съответствие с възприетите принципи и се регламентират механизмите и процедурите за нейното осъществяване.

1. *Програмата за масова приватизация*

Заедно със Закона за приватизация е в сила също и Програмата за масовата приватизация (ПМП), която бе предложена от правителството през октомври 1995 г. и одобрена от Народното събрание през декември. ПМП съдържа списък на държавните предприятия, чиито акции ще се предлагат на търговете и определя критериите, по които са избрани тези предприятия. ПМП определя и различните етапи и сроковете за осъществяването на процеса.

2. *Предприятия*

Списъкът от предприятия (включени в ПМП) предлага известна част от всяко предприятие за масова приватизация. *Реалният* процент, който ще бъде предложен за масова приватизация, ще бъде уточнен след като правителството оцени заявките за касова приватизация.

- Предприятията, включени в списъка за масова приватизация, не се изключват от списъка за пазарна (касова) приватизация. Тези предприятия могат все още да получават оферти за касова приватизация. След получаване на тези оферти, правителството ще определи колко процента от предприятието ще се предлага за касова и колко за масова приватизация.

- Предприятие, което вече е включено в програмата за масова приватизация и за което (или за обособена негова част) е взето

решение за касова приватизация, следва да извърши приватизационната сделка в 4-месечен срок от обнародване на Програмата за масова приватизация в Държавен вестник (2 януари 1996 г.) като за сключване на сделката отново е необходимо съгласието на МС. След приключване на сделката, МС ще определи процента, който ще се предлага за масова приватизация.

На централизираните търгове могат да се придобиват акции само от акционерни дружества. Следователно, дружествата с ограничена отговорност трябва да се преобразуват в акционерни дружества преди започването на търговете.

3. *Участници в Програмата за масова приватизация*

Право да участвува в ПМП има всеки български гражданин над 18 години с постоянно местожителство в страната. Освен това, сираците (деца под 18 години без родители или само с един жив родител) също имат право да получат инвестиционни бонове. Те могат да бъдат представлявани от своите юридически настойници.

4. *Инвестиционни бонове*

Номиналната стойност на един инвестиционен бон се определя на един инвестиционен лев.

Гражданите имат право да получат 25000 инвестиционни бона, които са регистрирани в "бонова" книжка, която представлява поименен и непрехвърляем документ, подобен на спестовната книжка. Боновата книжка се заверява служебно при издаването ѝ с 25000 инвестиционни бона като по този начин се открива лична бонова сметка на притежателя на книжката. Сделките с инвестиционни бонове се осъществяват по компютърен път.

Таксата за издаване на боновата книжка се определя на 500 лева, като за пенсионери, срочнослужещи и учащи на редовно обучение, се предвижда такса от 100 лева. За сираците боновите книжки са безплатни. Получаването на боновите книжки не се облага с данък.

5. *Използуване на инвестиционни бонове*

Инвестиционните бонове ще се използуват само в процеса на масовата приватизация. Това означава, че няма да е възможно използуването им като средство за заплащане в други приватизационни (касови) сделки. Гражданите могат да прехвърлят своите инвестиционни бонове на близки роднини или в приватизационни

фондове. Те също могат да участвуват пряко в централизираните търгове. Гражданите, участвуващи в централизираните търгове стават акционери в предприятията, чиито акции са придобили.

Гражданите, които са прехвърлили инвестиционните си бонове в приватизационни фондове, стават акционери в съответния фонд. Фондът от своя страна използува прехвърлените му бонове, за да участвува в централизираните търгове и да придобие срещу тях акции от предприятията, предложени за масова приватизация. Учредяването и дейността на фондовете се регулират чрез Закона за приватизационните фондове.

6. *Специални привилегии*

Поправките в Закона за приватизация отменят две условия, предоставящи възможност за специални привилегии на предприятия от определени отрасли. Те се отнасяха за:

- съставянето на списък от "допълнителни" предприятия, които да бъдат предложени за приватизация само на тези лица, чиято стопанска дейност е свързана с дейността на тези предприятия. Този текст предоставяше преференциално отношение към определени отрасли като селското стопанство.

- възможността за получаване на допълнителни бонове от лица срещу заплащане в брой, което щеше да облагодетелствува по-заможната част от населението.

Преференциално участие в Програмата за масова приватизация е предвидено единствено за настоящите и бивши служители на предприятията. Лицата по чл. 5, ал.2 от ЗППДОбП имат право да получат безвъзмездно до 10% от предложените за масова приватизация акции в приватизиращото се предприятие. (чл.23а)

7. *Сделки с акции на предприятието*

Придобитите при масовата приватизация акции могат да се продават след публикуване на "първия баланс" на приватизираното акционерно дружество, но не по-рано от 6 месеца след приключване на последния търг. Все още не е уточнено каква финансова информация ще съдържа "първия баланс". Това забавяне има за цел да даде достатъчно време на гражданите за преценка преди да се разпоредят с акциите си, както и възможност за стабилизация на акционерното дружество.

8. *Упълномощаване*

Гражданите могат да участвуват в масовата приватизация и чрез пълномощник, упълномощен с изрично писмено пълномощно с нотариална заверка. По този начин се улеснява възможността гражданите, които нямат физическа възможност да отидат до пощенския пункт (временно живеещи в чужбина, възрастни, инвалиди и др.) да упражнят правата си във всеки етап от масовата приватизация (регистрация, прехвърляне, търгове).

Един пълномощник не може да представлява повече от 10 лица. Предвидена е забрана за преупълномощаване. Приватизационните фондове не могат да бъдат пълномощници.

9. *Центърът за масова приватизация*

Центърът за масова приватизация (ЦМП) отговаря за осъществяването на Програмата за масова приватизация. С новите изменения в ЗППДОбП се предвижда, издръжката на ЦМП да се осигурява от специална извънбюджетна сметка - "Приватизация чрез инвестиционни бонове", в която постъпват средствата от регистрацията на боновите книжки, вместо от съществуващата досега сметка към Министерство на финансите.